

Overweging 11 september 2011

De voorbereidingsgroep
voor de viering van vandaag
zag zich voor een groot probleem gesteld:
11 september 2011:
de dag waarop vliegtuigen tegen de Twin Tower vlogen.
Vandaag 10 jaar geleden.
11 september 2011:
de 24^e zondag door het jaar.
Matteüs Hs.18. Over vergeving.

En als het dan de bedoeling is
dat je gaat bomen over
hoe je, wat vergeving betreft
tegenover je medemens staat,
dan wordt het toch even stil.

We zijn begonnen met ons te verdiepen
in de woorden van de schriftlezing:
Hoe vaak dien ik mijn naaste te vergeven ?
Tot 7 keer toe? vraagt Petrus.
Je voelt de irritatie.
Je kunt wel bezig blijven.

Met het antwoord:
Niet 7 maal, maar 7 maal 70 maal
lijkt het dat Jezus nu wel behoorlijk overdrijft.
Door de vraag van Petrus
komt de jood, Jezus
op de gedachte aan vers uit de Thora.
Het is net of die 'zeven keer'
Jezus op een associatie brengt.

In het boek Genesis treedt namelijk
in het vierde hoofdstuk
een zekere Lamech op.
Hij is een verre nakomeling van Kaïn,
een even grote schurk als zijn voorvader.
Hij zegt daar hoe hij ermee omgaat,
als hem iets wordt aangedaan.
Hij zong voor zijn vrouwen daarover dit lied:

“Ada en Silla, hoor wat ik zeg,
Vrouwen van Lamech, luister naar mij !
Wie mij verwondt, die sla ik dood
zèlfs wie mij maar een striem toebrenge.
Kaïn wordt 7 maal gewroken,
Lamech 7 maal 70 maal”

Jezus gebruikt de woorden van de Tora
voor het tegenovergestelde:
niet voor wraak maar voor vergeving.
Verkondigde Lamech een ongebreidelde vergelding,

Jezus zal de mensen vertellen,
dat er in zijn gedachtegang plaats is
voor een ongebreidelde vergeving.

In de bijbel,
constateren we een progressie,
een verandering ten goede
tav. geweld en vergeving:
- In het oude testament
vinden we verhalen over geweld,
oorlog en wraak.
- Bij Mozes lezen we:
een oog voor een oog, een tand voor een tand
M.a.w. de straf, die een rechter oplegt,
mag niet erger zijn dan
de vergelding van het kwaad.

Jezus Sirach in de eerste lezing
en ook Jezus weten dat deze regel
in het gewone dagelijkse verkeer niet opgaat.
Om goed met elkaar om te gaan
in de liefdesgemeenschap van Jezus
is de regel van de onbeperkte vergeving
noodzakelijk.

Voor onszelf,
persoonlijk, vinden we,
met vallen en opstaan,
de weg in dat proces van vergeving,
van onze medemens
en acceptatie van excuses van de ander.

Maar hoe zit het in onze "grote" wereld?
11 september 2001 betekent een omwenteling
in een natie, in de wereld.
22 juni 2011 betekent een omwenteling in een land,
Noorwegen, zo dichtbij, een buurland.

Nooit meer zal het zijn als voor dat vreselijke
wat plaatsvond op die dagen.

Corruptie zoals in India
Geweld tegen onrecht,
denken we aan de Arabische lente.

Waar moeten zij troost putten ?

Die troost is er
als we het kunnen en willen zien:
De opbouwwerkzaamheden
voor het nieuwe One World Trade Center
zijn in volle gang.

In Noorwegen neemt men

na een periode van diepe rouw,
moeizaam de draad weer op.

In India probeert Ana Hazar
met geweldloos verzet
bestrijding van corruptie in zijn land
te bereiken.

Naar zijn voorbeeld
en dat van Mahatma Ghandi
protesteren ook Indiërs in Nederland
tegen de grote verschillen
tussen arm en rijk
in dit meest dicht bevolkte land
van de wereld.

.....

Onlangs las ik het boek,
Compassie, van Karen Armstrong.
Zij beschrijft dat in alle wereldgodsdiensten,
Islam, Christendom, Jodendom en Boedhisme
de Gulden regel voorkomt:

Wat gij niet wilt dat u geschiedt,
doe dat ook een ander niet.

In het wijze en diepzinnige boek
stippelt zij een programma uit
dat ons in 12 stappen kan leren
hoe we een medemenselijker... leven kunnen leiden.

Met compassie wordt bedoeld:
Deernis, bewogenheid om de medemens.
Compassie houdt in
dat je afdaalt in je eigen hart,
zoekt naar wat jou pijn doet
en vervolgens weigert
die pijn,
onder welke omstandigheden
dan ook
een ander aan te doen.

In deze gemeenschappelijkheid,
zo meent Armstrong,
zouden de volgelingen van Mozes,
de leerlingen van Jezus,
van Boeddha en Mohammed
elkaar kunnen vinden.
De leiders binnen deze gemeenschappen
zouden langs de weg van compassie
gezamenlijk lijnen uit kunnen zetten
naar duurzame vrede en onderling begrip,
en naar een verdraagzame samenleving.

Compassie centraal stellen in ons leven
biedt een nieuw perspectief.
Armstrong liet een web-site bouwen

als internationale ontmoetingsplek
en startpunt voor lees- en discussiegroepen.

In Nederland zijn tientallen,
honderden organisaties actief bezig
met compassie in de wijk,
de eigen organisatie,
op school en in de kerk.

Als dit gaat werken
geldt het motto van deze viering:
Voorkomen is beter dan vergeven.

In onze kleine geloofsgemeenschap
hier in Bennekom,
denk ik, doen wij ons best
die compassie in praktijk te brengen.
We voelen de sfeer van saamhorigheid
tijdens onze wekelijkse vieringen,
tijdens verdiepingsavonden,
voorbereidingen van diensten
vergaderingen.

Er wordt vaak enorm goed
geluisterd naar elkaar,
er is respect voor elkaar
en voor elkaars` mening.
Het is een gemeenschappelijk goed,
dat we mogen koesteren
en waar we trots op mogen zijn.

Tot slot:
Terug naar de lezing:
Het evangelie houdt ons voor:
Vergeef ons onze schuld,
zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven.
Als wij vergeven
zal de hemelse Vader ons vergeven.
Hij zal er zijn voor jou,
als jij er bent voor een ander mens.

In het Aramees Onze Vader,
dat we straks samen zullen bidden,
luiden die regels:
Maak de koorden van fouten los
die ons vastbinden
aan het verleden,
opdat wij ook anderen
hun misstappen kunnen vergeven.

Vergeving maakt heel,
voor beide partijen.

Amen